

HÉTFALU

SZERKESZTŐK: HOCHBAUER GYULA
ÉS DR. KOVÁCS LEHEL ISTVÁN

ALAPÍTOTTA ÉS SZERKESZTETTE (1906–1911):
DR. FEKETE ENDRE ÉS KISS BÉLA

• HLAATHY ZSUZSÁNA, SIPOS EMESE

ÜNNEPI MEGEMLÉKEZÉS NÉGYFALUBAN

„Vannak napok, melyek nem szállnak el,
De az idők végéig megmaradnak,
Mint csillagok ragyognak boldogan
Sfényszórnak minden születő tavasznak.
Valamikor szép tüzes napok voltak,
Most enyhe és derűs fényrel ragyognak.
Ilyen nap volt az, melynek fordulója
lbolyáit ma a szívünkbe szórja.”

E szavakkal emlékezett egykoron Juhász Gyula az 1848/49-es forradalom és szabadságharcra, e szavakkal kezdte megemlékezését a hétfalusi barcasági magyarság is március 15-én. Ahogy ez már évtizedek óta hagyomány, először Alsótömösön, a Magyarvár ormán elhelyezett emlékműnél, majd Hosszúfalu-Alszenen emlékeztünk meg az 1848/49-es forradalom és szabadságharc kitöréséről, és azokról, akik az akkori időkben hősiességgel álltak itt a Barcaságon a forradalom vérzivataros napjaiban, és küzdöttek elveikért, ideáljaukért, szabadságukért. A megemlékezéseken, amelyeket a négyfalusi RMDSZ szervezett, részt vettek a szövetség helyi és megyei képviselői, a különböző felekezeti lelkészek, az iskolák diákjai és taná-

rai, és igen sokan Brassó és Hétfalu településeiről, akik fejet hajtottak a hősök emléke előtt.

Először az alsótömösi emlékműnél tartottuk meg ünnepi megemlékezésünket, majd megkoszorúztuk Hosszúfalu-Alszenen, az evangélikus lelkészi hivatal előtti Petőfi-szobrot, utána ünnepi főhajtás következett a Hosszúfalu-alszegi evangélikus temetőben a Csángó Vértanúk emlékművénél. Az ünnepségeken beszédet mondott Géczi Gellért, Négyfalu RMDSZ-es alpolgármestere, Kirsch Gábor, a Brassó megyei RMDSZ elnöke, az ünnepi áhítatot Kajcsa Lóránt bácsfalusi evangélikus lelkésztől hallottuk. Ahogy a korábbi években is megszokhattuk, idén is a *Verssel a szabadságharcért!* című szavatóverseny díjazottjait hallhattuk a különböző helyszíneken, így Farkas Izabellát és Székely Annát, a Zajzoni Rab István Középiskola diákjait, valamint Szócs Antóniát, a George Moroiu Középiskola tanulóját.

Miután az emlékműveknél elhelyeztük az emlékezés koszorúit, az érdeklődők a Barcasági Csángó Ala-

pítvány székházában meghallgatták Veres Emese-Gyöngyvér előadását, aki többek között bemutatta az egykori 1848-as agyagfalvi nagygyűlés barcasági csángó követeinek nemrég megtalált kihallgatási jegyzőkönyveit.

A megemlékezés ünnepi nótáesttel zárult, amelyet idén is a Hétfalusi Magyar Ifjúsági Klub szervezett a Barcasági Csángó Alapítvány székházában. A péntek esti eseményen kicsiktől nagyokig, minden korosztályból összegyűltek az énekelni vágyók. A katonadalokkal kezdve, a nótákon keresztül egészen a *Bújj, bújj*

zöld ág kezdetű gyerekdalig minden elhangzott. Az est kitűnő hangulatát helyi zenészeink biztosították, harmonikán játszott Buda Márton, hegedűn Gál Csaba és Balázs Zoltán, illetve brácsán Kádár Gábor. Külön köszönet jár nekik, hiszen sikerült olyan hangulatot teremteniük, amely éjjel utániig eltartott.

A helyi magyar diákok a központi rendezvényeken is szép számmal vettek részt, de az iskolák tanárai és diákjai külön is megemlékeztek az iskolákban és az emlékhelyeken egyaránt.

• B. TOMOS HAJNAL

MÍVES KIÁLLÍTÁS BRASSÓBAN IS

Amikor 2021-ben a Budapesten megrendezett Míves Kiállítás kapcsán annak egyik szervezőjét, Veres Emese-Gyöngyvér néprajzkutatót megkérdeztem, mikor lesz folytatása a seregszemlének, nem tudott – nem tudhatott – pontos választ adni, annál is inkább, hogy akkor még javában dúlt világszerte a járvány. Azt azonban kiemelte, hogy nagy szükség lenne az efféle mozgalom kiterjesztésére más régiókra is, hiszen az olyan elszigetelt magyar népcsoportok, mint a moldvai, gyimesi vagy barcasági csángók hagyományait alig vagy egyáltalán nem ismeri a nagyközönség.

A budapesti seregszemlét követte szintén egy szűkkörű Budakalászon, majd egy újabb tavaly, Székelyudvarhelyen. És itt a folytatás: a minap, nevesen március 14-én Brassóban, a Redut Kulturális Központban nyílt meg a kiállítás, amely ezúttal a „*Lakástartil és viselet-feldolgozások udvarhelyszéki, gyimesi, hétfalusi és moldvai csángó hagyományokból*” alcímet viseli. A kiállítás megszervezésében Veres Emese-Gyöngyvér Petőfi-ösztöndíjas néprajzkutató vállalt oroszlánrészt, de hathatós segítséget nyújtott Hlavathy Zsuzsanna, a Barcasági Csángó Egyesület elnöke, Sárospatakiné Fazakas

Judit és hímzőtársai Magyarországról, Teleki Aranka, Lőrincz Zsuzsanna, a szintén Petőfi-ösztöndíjas Jankovszki Réka, valamint a hétfalusi népművészek is. A rendezvényt Csibi Krisztina, a Magyarság Háza igazgatója, valamint Géczi Gellért Négyfalu alpolgármestere is megtisztelte jelenlétével. A Barcasági Csángó Egyesület, valamint a már említett kulturális központ szervezésében létrejött eseményt a Redut Arcadia-termében nyitották meg népes közönség jelenlétében. A nagydíjazott a központ igazgatója, valamint Kirsch Gábor Ferenc, az RMDSZ Brassó megyei elnöke üdvözölte, Veres Emese-Gyöngyvér pedig a tárlat anyagát mutatta be, egyszersmind hangsúlyozva a népi hagyományok felkutatásának és továbbadásának fontosságát, melynek igen pragmatikus módja a mintakincs alkalmazása mai

használati tárgyak létrehozásában.

Az Arcadia-terem rusztikus környezetében a gyönyörű gyimesi, moldvai és udvarhelyszéki lakástartilák és viseletek mellett, ismerősen köszön ránk a hétfalusi csángók gazdag mintakincse is. A helyi népművészek modern szabású blúzok, férfiingek, kabátok, alkalmi ruhák, sőt táskák és tarisznyák díszítéséhez használták fel ezeket a mintákat. Nem hiányoznak a ritka hozzáértést igénylő gyöngy-nyakékek, vesszőből font kosarak és egyéb használati tárgyak, faragott díszek, festett porcelán reggelizőkészletek, kisbútorok és hímestojások sem. A kiállított tárgyak, melyek egytől egyig megállják helyüket a jelenkor emberének lakásában, ruhatárában is, olyan lelkes mesterek keze munkáját dicsérik mint Czimbora Izabella népi szövő. (Folytatása a 3. oldalon.)

• KOVÁCS LEHEL ISTVÁN

FAGYÖNGYÖK AZ ISTEN HÁTA MÖGÖTT...

Fagyöngy. Örökzöld, élőködő növény. Szépségével élőködő, mint a szirének hangja... Belakja gazdanövényét, az almát, nyárfát, fűzfát, akácfát, s még ki tudja hányat. Vérnyomáscsökkentő, de mérgező, asztali és mennyezeti dísz, a karácsonyi ünnepkör kelléke, a szeretet szimbolikus növénye, misztikus és veszélyes társa a fának, embernek. Ambivalens, vegyes érzéseket kelt. Igen is, de lehet inkább nem. A mai erdélyi valóság szimbóluma...

Fogarasföld –Kőhalomszék. Olt, tavak, havasok, a természet ezer meg ezer csodája. Cigenia, szemét, mocsok, Románia...

Mobiljel majdnem sehol, út is alig, csak megmunkálható földek végtelen sora.

A szászok elmentek. A magyarok elmenőfélben. A nem ezen a nyáron leburnultak kimosott perzsaszőnyegeket kerítésekre, kapukra terítve lakják be a megüresedett tereket. Romhalmazt, mindenütt velejéig szétszórt szemetet, törmeléket hagyva sebzik a természetet.

Félrevezető, rozsdás és kopott turisztatáblák, amelyek időnként megemlítik a célpontot, de teljesen másról feltüntetve, hogy még tetőzzék az így is oly bőkezűen okozott meglepetéseket. Keressük, nem találjuk. Miért? Mert nem ott van. Igen ilyen egyszerű, így egyszerűsödik le a román turizmus amúgy is kiherélt képlete...

Sona. A hétszáz éves szász falu. A rejtélyes halmok faluja. Az út a fogarasi cigenián vezet át, mint minden itteni faluban...

A sonai nyolc, közel 30 m magas halomról (piramisról) abszolút semmit sem lehet tudni. Az óriások itt verték le a sarat a cipőjükről, amikor átjöttek az Olton – mesélték a faluban. Az óriások, akiket a szász legendák egyszerűen hunoknak neveznek. Más mondák óriások sírhalmainak tulajdonítják a rejtélyes dombokat vagy egyenesen kelta törzsfőnökök sírjait

látják bennük. Egyesek szerint természetesen módon alakultak ki, s 12 000 évvel ezelőtti földcsuszamlással magyarázzák, mások energetikai központokról beszélnek, a románok persze a dák eredetükről. Tudósok nem, de rókák előszeretettel ássák meg a halmokat fekhelyet, óvóhelyet keresve maguknak. A löszfalakban gyurgyalagok fészkelnek. A sonai piramisok pedig megmaradnak Brassó megye egyik rejtélyének...

Felmér. A halott templomerőd kiterítve, bomlásnak indulva. A falu turisztikai leírása az első perctől kezdve biztatóan hangzik: „Közigazgatásilag Sáros községhez tartozik. A faluban nincs folyóvíz, csatornázás, gáz, vagy tömegközlekedés. Szász erődtemploma romos állapotban van.”

A környéki dombokon bronzkori, vaskori és római kori leleteket találtak. 1206-ban már írásban említik a falut. Igaz, akkor még II. Endre volt a királyunk...

A templomerőd 1250 körül épült román stílusban, a 15. század végén megerősítették és gótikus elemekkel átépítették. Köréje öt toronnyal ellátott védőfalat emeltek.

Sok mindent kibírt, de a román kommunizmust nem. A szászokat deportálták, eladták. Itt forgatták az 1985-ös „Mi, akik a frontvonalból jöttünk” című Sergiu Nicolaescu-film több jelenetét, s mily véletlen, a háborús film forgatása során elpusztult az akkor már használaton kívül levő szász iskola és a szász községháza épülete is.

A templomerőd nemrég jutott hasonló állapotba. A padlót a mennyezetről lehullott téglák díszítik. Esetlenül, tervezetlenül, látszik, nem ott van a helyük. A karzat omladozik, a harang sem szólhat már. Vértó falak... A szószék apokaliptikusan hasadt ketté, az oltár uralja a romhalmazt. Krisztust angyal emeli fel a képen, a szász felirat megkopott. Minket ki emel fel?

(Folytatása a 4. oldalon.)

• VERES EMESE-GYÖNGYVÉR

A MÍVES KIÁLLÍTÁS NEGYEDIK ÁLLOMÁSÁN

Volt egyszer egy tábor. Egy tábor, amelynek eredménye ez a kiállítás a Redut Kulturális Központban. Egy tábor, amely kapcsolatokat szőtt, hidat vert. Hogy kicsit hazabeszéljek, amikor utolsó láncszemként, a tábor negyedik helyszíne Négyfalu volt, először örvendtünk, hogy végre országon belül és azon kívül is végre valaki a barcasági csángókra is veti szemét. Aztán tanultunk. Ahogy tanult mindenki mindenkitől: a képzett szakkörösök a hagyományörzőktől különböző technikákat és mintákat, a helyiek azt, hogy jobban értékeljék és őrizzék azt, amijük még megmaradt. Minden helyszínen megfogalmazódott a kérdés: miként lehet előre lépni, az egykori mintákat 21. századi módon újragondolni és alkalmazni. Akérdésre a válasz a mai kiállítás. Ez a közös kiállítás, amely a négy tájegységből oly sok mindent tár elénk. Hagyományos viseleti darabokat és lakástextíliákat, ám jelenkori anyagokkal és az alkotó szűrőjén áteresztve. Így látjuk a hétfalusi mokán, azaz juhtartó román gyapjútakaróját Czimbora Izabella újragondolásában, merész színhasználatában, mellette számtalan szőttetését. A hétfalusi csángó lányviselet Gödri Anna munkája, aki minden egyes ruha megvarrásával igyekszik az egykori varrási technikát minél pontosabban elsajátítani, illetve megtalálni azokat az anyagokat, amelyek közelítenek az egykori viseleti darabokéhoz. A különböző használati és díszítárgyakon az egykori szőttések mintái köszönnek vissza, akár csak a székelyudvarhelyi Artera Kaláka Kör tagjainak munkáin. Az egykori vetett ágy párnái a múltba vezetnek, de a gyerekszoba kellékei páratlan ötletességről tanúskodnak. A kiállított teljes mértékben modern ruhák a székelyföldi szőttéseket idézik, akár csak a budapesti Mindenöltő Asszonykör és a debreceni Homokkerti Nefelejcs Hímzőkör tagjainak

munkái is a gyimesi és moldvai mintakincset. Itt is pontosan megfigyelhetjük, hogy milyen lesz a 21. század anyagaival szőtt moldvai vállkendő, vagy mennyire szemet gyönyörködtető egy keptár (mejjesbunda) hímzése hátizsákon. A sepsiszentgyörgyi Vargyasi Melinda ruhájának anyaga és díszítése szintén a moldvai és a hétfalusi csángók viseletéből táplálkozik, ahogy a kézdivásárhelyi Teleki Aranka viseleti darabjai is a gyimesiből. Ott vannak a bundái, mellényei, ingei, amelyek az egykori darabok mai újraalkotott változatai, de a vidékre jellemző anyagokból mai darabok is kerültek ki a keze alól. De ott vannak a tojásírók, Fejér Jolán és Gödri Anna, a bútorfestők, Kiss Zita és Manuela Ivan vagy Szász Ildikó a népi ihletettséggel festett porcelánjaival. Van gyöngy, fonott kosár és még számtalan tárgy. Csak néhány alkotó és néhány munka, amit most kiemeltem, de számtalan példát felvonulathattam volna még. Elnézést is kérek a többi alkotótól, akit nem említettem név szerint. Egy kiállítás tehát, amely egy tábor kapcsolatépítő erejének köszönhető. Egy kiállítás, amely végre egy fedél alá hozta a különböző csángó csoportokat, megmutatva azok sajátosságait, a bennük rejlő lehetőségeket arra, hogy hagyományos mintakincsüket másképp is a világ elé tárhassuk. Egy kiállítás, amelyben az együttműködés elfelejteti a földrajzi és fizikai határokat, hiszen egy jó csapat kovácsolódott össze arra, hogy az anyagokat ilyen színvonalon a nagyközönség elé tárja. A kiállítás idén a Brassó megyei RMDSZ, a Barcasági Csángó Alapítvány, a Barcasági Csángó Kézműves Egyesület, a székelyudvarhelyi Artera Alapítvány, a Redut Kulturális Központ, a Dunakanyar Népművészeti Egyesület, a Petőfi Sándor Program, valamint az egyéni kiállítók jóvoltából jött létre. Kérjük, tekintse meg az alkotásokat!

• DR. BENCZE MIHÁLY

HÉTFALUSI NÉPDALCSOKOR SZÉKELYFÖLDÖN

2017 óta működik Székelyudvarhelyen a Napkorona Udvarhelyszéki Népdalkör, amit dr. Fodor Béla Adalbert etnográfus alapított, és majdnem 100-an vesznek részt e dalkörben. Hetente gyakorolnak más-más régiókban: Székelyudvarhely, Farkaslaka, Máréfalva, Tibód, Székelyszentkirály, Székelykeresztúr, Bögöz, Alsóabásfalva, Felsőabásfalva, Sóraka és Szováta. Abásfalvi cigányzenekar mellett udvarhelyi zenészek húzzák a nótát. A zenekar tagjai: Szócs Dea, Jánosi Géza, Kiss Zoltán, Nagy Imecs Vilmos, Szél Ica. A népdalkör ünnepeken is fellép, kulturális eseményeken, templomokban. Egyetemista korom utolsó előtti évében 1977-ben indult el Kolozsváron a táncház mozgalom, az Ördögsekér együttesre táncoltak az egyetemisták mellet a középiskolások, valamint a Kolozsvár melletti falusi lányok és fiúk. Nemsokára terjedni kezdett Erdély szerte, 1978-ban Udvarhelyen a Venyige együttes, Csíkszeredában szintén 1978-ban a Borozda együttes húzta a talpalávalót. Az Napkorona Udvarhelyszéki Népdal-

kör vezetője dr. Fodor Béla Adalbert zenetanár az egykori Venyige együttes bögőse volt. Nagy tapasztalata van a népzene területén is, és a dalkörével színesebbé varázsolja a szülőföldünk kulturális életét. A következő hétfalusi népdalokat éneklik: **Tisza partján elaludtam, Az hol én elmegyek, még az fák is sírnak, Hétfaluban lekaszálták az árpát, Megizente a rózsám; Meglátogat délután.**

A hétfalusi csángóság nevében köszönöm e népdalkörnek, hogy műsoraikon mindig elhangzanak hétfalusi csángó népdalok, testvéri szeretettel viszik hírünket a nagyvilágba. De azon is elgondolkozok, hogy a Barcaságon zenélő együttesek, és kórusok ezt miért nem csinálják, műsoraikon miért nem szerepelnek hétfalusi népdalok? Pedig az egykori Seres András néprajzkutatónk a Barcasági magyar népköltészet és népszokások (Kriterion, 1984) könyvében még mentett meg annyi népdalt, hogy ezeket is felhasználhatnák. Jól esne, ha látnánk egy kis identitástudatot ezen a téren is, vagy akár lokálpatriotizmust.

Hétfaluban lekaszálták az árpát

Hétfaluban lekaszálták az árpát,
S levágták a búsgerlice jobb szárnyát,
Búsgerlice kesereg a szárnyáér,
Én is kesereg a kedves babámér.
Sárga virág ha leszakíthatnálak,
Mit mondanál babám/rózsám, ha
elhagynálak?
Mit mondanék? Verjen meg a teremtó!
Úgyse voltál igaz hívú szerető!
Nincsen rózsza, mert lehullott a földre,
Nincs szeretőm, mer' elhagyott örökre.
Ha elhagyott, hagyjon is el örökre,
Úgysem lehet mindenkinek hat ökre!

Ica tolla matolla, Këndnek arra mi dolga?

Ica tolla matolla, Këndnek arra mi dolga?

Nekem bizony nem gondom,
S az igazat mégmondom.
Töröm töröm a mákot, sütök vele kalácsot,
Pucolom a mogyorót, annak adom aki jó.
Töröm, töröm a mákot, sütök neked kalácsot,
Ica tolla matolla, Neked adom Julcsika /Ülj csendesesen Jancsika.

• SZERKESZTŐSÉG

HÉTFALUSI HÍREK

Március 23-án a Föld számtalan pontján ülik meg a Föld óráját. Ilyenkor egy előre meghatározott órában leoltjuk a villanyokat, kikapcsoljuk az elektromos kütyüket és egy ideig elszakadunk az internettől, és élvezzük egymás társaságát. Ebben az évben egy mályvacukor sütögetésre vagy rossz idő esetén gyertyafényes játékestre várják az érdeklődőket a Zajzoni Rab István Középiskola türkösi épülete melletti területen (itt tartották régen a karácsonyi vásárokat). Utána játékestet tartanak a HMIK-székházban.

Március 24-én, virágvasárnap ismét több fiatal lép be a felnőttek tagjai közé a Barcaság magyar evangélikus gyülekezeteiben.

A hétfalusi népművészet egyik ágát, a tojásírást nagyhéten több helyszínen és több tojásíró útmutatása szerint próbálhatják ki az érdeklődők. A nagyhét első napján, március 25-én 18 órai kezdettel Fejér Jolán vezeti be az érdeklődőket a tojásírás rejtelmibe. A helyszín: Brassó, RMDSZ-székház, Iuliu Maniu utca 32 szám.

Március 28-án, a brassói Néprajzi Múzeumban nézhetjük meg azt a kisfilmet, amelyben Gödri Anna türkösi tojásíró

remekműveit mutatják be.

Tojásírás éjszakája Négyfaluban. Idén is nagypénteken lehet elsajátítani a hétfalusi tojásmintákat. A kellékeket (viasz, íróka, festék) a szervezők biztosítják. A résztvevőknek főtt vagy kifűjt tojást hozniuk kell. A foglalkozás ára 30 lej (gyerekeknek 10 lej). Időpontja: 2024. március 29., a kezdés ideje 16 óra, időtartama pedig az utolsó résztvevő tojásírásának befejezéséig szól. Folyamatosan lehet csatlakozni, oktatást is folyamatosan biztosítunk. Helyszíne a Barcasági Csángó Alapítvány, Négyfalu, Zajzoni út 13 szám. Érdeklődni a 0746029114-es telefonszámon lehet.

Szombaton, március 23-án, a brassói Szentkereszt felmagasztalása plébánián (Ștefan cel mare și sfânt utca 2A) Gödri Anna négyfalusi tojásíró mutatja be mesterségének szépségeit.

Április 3-án, a csernátfalusi Fényes vendéglőben úvilági borok világában kalandozhatunk az RMDSZ négyfalusi Nőszervezete szervezésében. Házigazda Muntoi Krisztina sommelier. Részletek hamarosan az RMDSZ négyfalusi szervezetének Facebook-oldalán.

• B. TOMOS HAJNAL

MÍVES KIÁLLÍTÁS BRASSÓBAN IS

(Folytatás az 1. oldalról.)

Továbbá Gödri Anna szabó-varró-hímző és tojásíró, Pásztori Anna csepeszkészítő, Nagy Klára gyöngyfűző, Nagy István kosárfonó, Csukás Károly fafaragó, Szász Ildikó porcelánfestő, Kiss Zita bútorfestő, Fejér Jolán tojásíró, Magdó Gyöngyi ruhakészítő és még sokan mások. Talán nem mellékes kiemelnünk azt is, hogy a kiállított tárgyak közül több is a a Barcasági Csángó Kézműves Egyesület eddig megszervezett három műhelymunkája (szövő-varró-hímző tanfolyam kezdőknek és haladóknak) során készült, s ezek ténylegesen igazolják, hogy a

hétfalusi hagyományos kézművességnek immár széles körben – nem ritkán a fiatal generáció soraiban – is vannak követői és művelői.

A kiállítás igen hasznos adaléka a *Barcasági füzetek*-sorozat is, amelynek eddig hat kiadványa látott nyomdafestéket, ebből négy román nyelven is.

Nos, remélem már e rövid ismertetővel is sikerült felkelteni legalább a népi hagyományok iránt érdeklődők figyelmét a közelünkben, úgyszólván „szemünk ügyében” megrendezett gazdag és értékes seregszemlére. A tárlat április 5-dikéig 11 és 19 óra között látogatható.

• KOVÁCS LEHEL ISTVÁN

FAGYÖNGYÖK AZ ISTEN HÁTA MÖGÖTT...

(Folytatás a 2. oldalról.)

A templomerődök vajon melyik kukába kell dobni újrahaznosítás céljából? Hogy a piros, sárga és kék közé hogyan keveredett be egy zöld is? Rejtély, de nehogy valaki úgy értelmezze, hogy „Na, lám, mégis van remény!”, Nem a költő nem ezt akarta mondani... A templom és iskola reményiki kontinuum. Bizony. Együtt omlottak le, a végsőig kitartva egymás mellett.

A löszfalból ágyúgolyószerűen születnek a kövek. Konkréciók. Elvetve megtalálhatók egész nagyon az út mellett is. Máshol csodáknak számítanak. Így csak őrzik a zsákszámra eldobott HELL-es dobozokat, a Ciucaș feliratos, szintén az árokba szánt sörösládákat.

Kóbor. Földút, gyönyörű táj, elhagyott, eldugott falu. A több órás újjáélesztés nem sikerült, a páciens halott. Magyar falu volt. Brassó megye legrégebbi települése.

Születési bizonyítványát szintén 1206-ban állították ki. A lutheránus Kőhalomszék egyetlen református faluja volt. A történetét talán ma már csak a tyúkosi patak ismeri, amint magába szívta átcsordogálva itt a dicső korokon. A száz évvel ezelőtt még ezer fős színmagyar település ma kétszáz lelket számlál, akiknek alig egyharmada magyar. Átlagéletkoruk hatvan év feletti. A mostani képek magukért beszélnek... A falu átköborolt a történelmen. Nevezetessége a Kárpát-medence egyetlen száz evangélikus mintára épített magyar református templomerődje. A szór-

vány szórványa. Ortodox temploma még kicsike, na de megnő, ha jön a hagymakupolás honfoglalás... Vagy már jött. Hisz ezt a templomot sem ott építették. Hozták magukkal a románok. 1670-től volt a Fogaras melletti Galac kis fatemploma, majd mikor ott nagy kőtemplomot építettek, honfoglaló útjára indult a kicsi. Kóborra. A református templomerőd pedig... Mi lesz, ha már a támpillér is kidől? Ha a remény vékony szőlőindája kiszárad? Ma a jövő nem a magyaroknak épül. Egy francia, egy ír és két német család munkálkodik a szebb eljövendően...

Felsőkomána. Az erdélyi fejedelmek egykori vadászterülete. A cseppkőbarlangot, a bazaltoszlopokat és a dolomit szurdokot kerestük, de a Tatárok sziklakapuját és a Kőembert is szívesen megnéztük volna. A rozsdás, kopott táblák teljes magabiztosságukkal hirdették, mutatták a totál rossz irányt... Az autó csomagtartójából szilvapálinkával kínált juhász sem tudhat mindent az erdőn, ám amikor jókat kortyolgatott a fenséges tüzesvízből, farkasos sztorikkal szórakoztatott. A hönáhitott látnivalók pontos helyszínét viszont nem árulta el, talán nem is értette igazán miket keresünk. Végül megtaláltuk, igaz besötétedett már. A fák a földig hajoltak. A bazaltorgonának büszkén állnak a sűrű erdő sötétjében. Vajon meddig?

A szépségébe burkolózva hódító, lopakodóan élőködő fehér fagyöngy egyszer majd mindent felfal, itt az Isten háta mögött pláne...

Felmér. A halott templomerőd kiterítve, bomlásnak indulva.

BARCASÁGI SÍKUPA

KERESZTÉNYHAVAS - BRASSÓPOJÁNA

2024. március 23.

Amatőr síverseny különböző kategóriákban (5 éves kortól 60+ éves korig)

Helyszín: Vörös út-sípálya, a Römer (Postăvaru SKV/ Keresztényhavasi) menedékház és a Ruia fennsík közé eső szakasz

Regisztráció: 9:00 - 10:00 között Römer menedékház (Postăvaru SKV) teraszán
10:00 órától verseny megnyitó

Nevezési díj: 100 lej
*Az előzetesen befizetett nevezési díj egyben a versenyre való jelentkezés is.

Bővebb információ: Barcasági Síkupa facebook esemény

0751 066 819 (Gócza István)
0746 029 114 (Hlavathy Zsuzsánna)
*17:00 - 21:00 között

• SZERVEZŐK

III. BARCASÁGI SÍKUPA BRASSÓPOJÁNÁN

A 4 Village Ski&Ride sí- és hódeszka (snowboard)-iskola, valamint a Barcasági Csángó Alapítvány 2024. március 23-án szervezi meg az III. Barcasági Síkupát Brassópojánán, a Keresztényhavason. A verseny amatőr sízőket céloz, a kupát főként közösségépítő és szórakozási célból szervezzük.

A megmérettetés 10:30-kor kezdődik a brassópojánai Vörös út-sípályán, a Julius Römer (Postăvaru SKV/ Keresztényhavasi) menedékház és a Ruia-fennsík közé eső szakaszon.

Regisztráció: 9:00-10:15 között a Julius Römer SKV menedékház teraszán.

A nevezési díj 100 lej. A helyek száma korlátozott. A nevezési díj nemcsak a versenyszámot tartalmazza, hanem a verseny után egy gulyást és egy sört vagy almalevet.

Az előzetesen befizetett nevezési díj egyben a versenyre való jelentkezés is.

Jelentkezni lehet: bankszámlára való utalással: RO74BTRL-

RONCRT0290552901 (Asociatia Ceangăilor Bârsa) Nagyon fontos: a megjegyzés rovatba (mențiune) be kell írni: Barcasági Síkupa, versenyző neve és életkora.

Jelentkezési határidő: 2024. március 21., 22. óra.

További információk érdekében a következő személyeket lehet keresni telefonon: Gócza István: 0751066819 vagy a Hlavathy Zsuzsánna 0746029114.

Szeretettel várjuk a téli sportok szerelmeseit!

Partnereink: 4 Village Events, 4Village Sound Cabana SKV Postăvaru, See Transylvania; Főtámogató: Winter Outlet; Támogatóink: ImOk Advertising, Paprika Bolt, Naturali, Dencoman, PiSza Green, Global Source, Bibas, Hidraulica, Mustăța Sör, Ecor, Little Expert View, 4Balance Studio, Hanga Decor; Média támogató: City Rádió, Brassói Lapok, Korona Rádió - A Barcaság hangja, MTVA.